

Briselē, 2018. gada 25. maijā
(OR. en)

9090/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0111 (COD)

TELECOM 145
PI 60
RECH 188
MI 363
COMPET 323
DATAPROTECT 98
CYBER 108
CODEC 800

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	8531/18 TELECOM 113 PI 48 RECH 156 MI 310 COMPET 266 DATAPROTECT 78 CYBER 80 IA 114 CODEC 674 + ADD 1 - ADD 4
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (pārstrādāta redakcija) – politikas debates

Dati kā sociālekonomiskās attīstības veicinātājs

Datu ekonomika ir svarīgs izaugsmes un darbvietu virzītājspēks, kas var būtiski palielināt Eiropas konkurētspēju globālajā tirgū. Nodrošinot pareizos pamatnosacījumus, Eiropas datu ekonomika varētu divkārtoties līdz 2020. gadam – no 2 % no ES IKP 2016. gadā pieaugot līdz 4 % 2020. gadā.

ES dalībvalstu publiskais sektors rada lielu daudzumu datu, piemēram, digitālās kartes, statistiku, datus no uzņēmumu reģistriem, juridiskos datus, meteoroloģiskos datus, satelītstatus un sensoru uztvertos informācijas plūsmas datus. Šī informācija ir vērtīgs resurss sabiedrībai un ekonomikai. Tos izmanto ne tikai kā vērtīgu izejmateriālu uz datiem balstītu pakalpojumu un lietotņu ražošanai, bet tie arī uzlabo valdību pārredzamību un padara efektīvāku publisko un privāto pakalpojumu sniegšanu.

Publiskā sektora dati arī tiek atzīti par arvien būtiskāku un nepieciešamāku līdzekli tādu jaunu tehnoloģiju izstrādei kā mākslīgais intelekts. Bez stabila kvalitatīvu datu nodrošinājuma nebūtu iespējams attīstīt sarežģītus mākslīgā intelekta risinājumus, kam ir potenciāls sniegt ievērojamu labumu gan publiskajam, gan privātajam sektoram. Ar datiem nodrošinātas mākslīgā intelekta tehnoloģijas var atbalstīt produktivitāti un konkurētspēju plašā nozaru klāstā, vienlaikus palīdzot pievērsties daudzām sabiedrības un vides problēmām.

2018. gada aprīļa datu iniciatīvas

Lai palielinātu datu ekonomikas izaugsmi digitālajā vienotajā tirgū, Komisija šā gada aprīlī ierosināja vairākas ar datiem saistītas iniciatīvas, kuru mērķis ir radīt vienotu digitālu zonu, kopēju Eiropas datu telpu, tādā mērogā, lai tas veicinātu turpmāku jaunu uz datiem balstītu produktu un pakalpojumu izstrādi visā Eiropas Savienībā. Iniciatīvu mērķis ir veicināt šā mērķa sasniegšanu, atraisot dažādu veidu datu – publiskā sektora datu, pētniecības datu un dažu privātā sektora datu – atkalizmantošanas potenciālu.

Konkrētāk – šīs ar datiem saistītās iniciatīvas veido priekšlikums par pārskatītu direktīvu par publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (PSI direktīva), atjaunināts ieteikums par piekļuvi zinātniskai informācijai un tās saglabāšanu un norādījumi par apmaiņu ar privātā sektora datiem. Ierosināto pasākumu mērķis ir nodrošināt, lai lielāks apjoms datu būtu pieejami atkalizmantošanai un lai tos varētu izmantot vienkāršāk un pēc iespējas automatizēti. Nodrošinot iespējas šos dažādos datu veidus kombinēt un atkalizmantojot inovatīvos veidos, mērķis ir sniegt labumu ekonomikai un sabiedrībai, un, būtiski, veicināt tādas uz datiem balstītas tehnoloģijas kā mākslīgais intelekts.

PSI direktīvas loma

Kopš PSI direktīvas pieņemšanas 2003. gadā, tā ir sevi pierādījusi kā efektīvs instruments, ar ko veiksmīgi stimulē digitālā satura tirgu pārrobežu produktiem un pakalpojumiem, kas balstīti uz datiem, vienlaikus novēršot konkurences izkropļojumus ES tirgū.

Direktīva tikai grozīta 2013. gadā, un tajā tikai iekļauta pārskatīšanas klauzula, kurā Komisijai tika lūgts ierosināt iespējamās jaunas izmaiņas līdz 2018. gada vidum. Nesenā direktīvas novērtējumā atklājās, ka ir jāpievēršas vairākām jomām, lai saskaņotu tiesisko regulējumu ar tehnoloģiskajām pārmaiņām un novērstu trūkumus, kas MVU liedz pilnībā izmantot publiskā sektora informācijas potenciālu. Kā piemēru par tādām jomām var minēt nepietiekamu reāllaika piekļuves nodrošināšanu dinamiskajiem datiem (piemēram, no sensoriem vai satelītiem), kuriem, lai panāktu maksimālu ietekmi, vajadzētu būt pieejamiem nekavējoties, izmantojot lietojumprogrammu saskarnes. Tāpat no direktīvas darbības jomas joprojām ir izslēgts liels daudzums datu, kuri radīti, pateicoties publiskiem līdzekļiem, vai kuri izriet no uzdevumiem, kas tiek veikti sabiedrības interesēs, piemēram, pētniecības dati vai dati no publiskiem uzņēmumiem.

Turklāt vairākas dalībvalstis ir turpinājušas izstrādāt pašas savus tiesību aktus par dažādiem datu atkalizmantošanas aspektiem, un tas, iespējams, varētu padarīt grūtāku pārrobežu datu atkalizmantošanas iespēju izmantošanu plašākā Eiropas kontekstā.

Ņemot vērā minēto, ierosinātās PSI direktīvas pārskatīšanas mērķis ir pievērsties šķēršļiem, kas joprojām kavē publiskā sektora datu atkalizmantošanu, vienlaikus nodrošinot saskaņojuma minimuma līmeni attiecībā uz atkalizmantošanas noteikumiem visās dalībvalstīs.

Lai sagatavotos gaidāmajai izskatīšanai Padomē, jo īpaši 2018. gada otrajā pusē, ministri tiek aicināti apmainīties ar viedokļiem par publiskā sektora datu atkalizmantošanu saistībā ar datu ekonomikas arvien straujāko attīstību digitālajā vienotajā tirgū.

Apspriežamie jautājumi

1. Vai piekrītat, ka Eiropas konkurētspējas labā ir nepieciešams, lai publiskie dati būtu pieejami kā nozīmīgs resurss inovācijai, jaunu produktu un mākslīgā intelekta lietojumprogrammu izstrādei?

2. Vai, ņemot vērā publiskā sektora informācijas potenciālu būt par avotu inovācijai un tehnoloģisko pārmaiņu ātrumu, jūs piekrītat, ka Eiropas atvērto datu politikai būtu jāattīstās, jo īpaši attiecībā uz struktūrām un jomām, kas tai būtu jāaptver, iespēju atkalizmantot dinamiskos datus un uz augstvērtīgu datu kopu pieejamību atkalizmantošanai?